

Meclis Başkanı ERDEM:

“Demokrasi, halkın parlamentoya güvendiği yerde vardır”

■ Erdem, yeni yıl mesajında “Anayasamıza göre egemenliğin kullanımında pay sahibi kılınmış olan yasama, yürütme ve yargı organları görev ve yetkilerine, hassasiyetle ve kıskançlıkla sahip çıkmalıdır. Bu yetkileri birbirine veya Anayasada yer alan müesseselere devretmeleri veya kullandırmaları hatadır. Bu gibi yanlış ve demokrasinin işleyişini engelleyecek tavır ve davranışlara, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin her ne pahasına olursa olsun karşı çıkması şarttır.” dedi.

■ Kaya Erdem, kendi kendini eleştirebilme, karşıt görüşleri sabırla dinleme, uzlaşma, diyalog gibi demokrasi kültürünü oluşturan geleneklerin ülkemizde de yerleştirilmesinin zorunlu olduğunu bildirdi.

(9. Sayfada)

1991 Malî Yılı Bütçesi kabul edildi

★ Plan ve Bütçe Komisyonunda 105 trilyon 217 milyar liraya bağlanan 1991 bütçesi Genel Kurulda 262 oyla kabul edildi.

(10. Sayfada)

*Yeni yılınızı
kutlar,
sağlık ve
mutluluklar
dileriz.*

TBMM Genel Sekreterliğine Ertan Cireli atandı

□ Kendi isteğiyle görevinden ayrılan Erdoğan Öcalan TBMM Başkanlığı Özel Müşavirliğine atandı, Başbakanlık Başmüşavirliğinde görevlendirildi.

(2. Sayfada)

TBMM Genel Sekreterliğine Ertan Cireli atandı

Kendi isteğiyle görevinden ayrılan Erdoğan Öcalan, TBMM Başkanlığı özel müşavirliğine atandı ve Başbakanlık Başmüşavirliği görevine getirildi.

31 ARALIK 1990'DA MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

ANAP	276
SHP	82
DYP	60
HEP	12
DMP	2
BAĞIMSIZ	7
BOŞ	11

DEMP, DYP'ye katıldı

ANAP'tan istifa ettikten sonra bir süre bağımsız milletvekili olarak görev yapan ve geçen ay Demokratik Mücadele Partisi'ni kuran 6 milletvekili diğer 35 kurucu üye ile birlikte DYP'ye katıldı.

DEMP Kurucular Kurulu'nun DYP'ye katılma kararı almasından sonra 8 Aralık günü bir tören düzenlendi. Törende konuşan DEMP Genel Başkanı Servet Hacıpaşaoğlu, DYP'nin ülkenin içinde bulunduğu sorunları çözebilecek tek parti olduğunu, bu nedenle DYP'ye katıldıklarını söyledi.

DEMP'in 35 kurucu üyesi ile birlikte DYP'ye katılan milletvekilleri şunlar:

Servet Hacıpaşaoğlu (Kayseri), Veysel Atasoy (Zonguldak), Nurhan Tekinel (Kastamonu), Akın Gönen (İzmir), Nabi Sabuncu (Aydın), İlyas Aktaş (Samsun)

2 • TBMM BÜLTENİ

TBMM Genel Sekreteri Erdoğan Öcalan'ın kendi isteğiyle görevinden ayrılması üzerine, bu göreve Başbakanlık Müşavirlerinden Ertan Cireli getirildi. Öcalan ise, TBMM Başkanlığı özel müşavirliğine atandı. Başbakanlığın talebi üzerine de Başbakanlık başmüşavirliğinde görevlendirildi.

Görevinden ayrılması nedeniyle TBMM İdari Teşkilatı mensuplarına hitaben bir veda mesajı yayınlayan Erdoğan Öcalan, Genel Sekreterlikten kendi arzusuyla 2 Ocak 1991 tarihi itibarıyla ayrıldığını belirterek şöyle dedi:

"Devletimizin en yüce organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, şahsıma tevcih edilen Genel Sekreterlik görevi benim için görevlerin en şerefli ve en değerlisidir.

Yaklaşık iki buçuk yıllık görevim sırasında, her kademedeki siz değerli mesai arkadaşlarımla gösterdikleri müşterek ve uyumlu çalışma anlayışı, bana ayrı bir güç ve destek vermiştir. Bu nedenle sizlere ayrı ayrı en derin teşekkürlerimi ifade etmeyi bir borç biliyorum.

Genel Sekreterlik görevimden ayrılırken, bundan sonraki çalışmalarınızda da sizlere en içten başarı dileklerimi sunuyorum ve en iyi dileklerle arz-ı veda ediyorum."

ERTAN CİRELİ GENEL SEKRETER

TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğine atanan Ertan Cireli, 1942 yılında Kütahya'da doğdu. 1964'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu.

(Devamı 11. Sayfada)

TBMM Başkanı Erdem:

**"Demokrasiyi
güçlendirmek
istiyorsak,
parlamentoyu da
güçlendirmeliyiz"**

■ Erdem, ODTÜ öğrencilerinin TBMM'de yaptıkları "Demokrasi" dersine katıldı

TBMM Başkanı Kaya Erdem, demokrasiyi güçlendirmek için parlamentoyu da güçlendirmek gerektiğini belirterek, "Parlamento, yasa ve denetim görevini gereğince yapamıyorsa, demokrasiyi yaşatmanın mümkün olmayacağı açıktır" dedi.

Erdem, ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi son sınıf öğrencilerinin TBMM Şeref Salonu'nda yaptıkları "Demokrasi" dersine katıldı. Derste "Demokrasi ve İnsan Hakları" konusunda bir konuşma yapan Erdem, insan hakları ve demokrasinin ayrılmaz bir bütün olduğunu, bu sistemde temel organ olan parlamentonun etkinliğinin demokrasi ile eşdeğer olduğunu söyledi. Erdem şöyle konuştu:

"Demokrasiyi yerleştirmek ve güçlendirmek istiyorsak parlamentoyu da güçlendirmeliyiz. Eğer vatandaşın parlamentoya güveni zayıflarsa parlamento yasama ve denetim görevini gereğince yapamazsa, demokrasiyi yaşatmanın mümkün olmayacağı açıktır. Parlamento, bu etkinliklerini yerine getirmese, toplumda güvensizlik ve kargaşa ortamı oluşur. Bütün bu konularda TBMM Başkanı'na, parlamentolara, basına, demokratik kuruluşlara ve vatandaşlara görevler düşmektedir."

İLKOKULDA DEMOKRASİ EĞİTİMİ

TBMM Başkanı Kaya Erdem, demokrasinin cesaretle savunulması

(Devamı 11. Sayfada)

Terlik ihracatıyla ilgili Araştırma Komisyonu çalışmalarını tamamladı

Komisyon Başkanı Tuzcu, vergi iadesinin yüksek tutulmasının tebliğe yanlışlıkla girdiğinin ve yanlışlıktan dolayı hiç kimseye ödeme yapılmadığının belirlendiğini açıkladı.

Kamuoyunda "Terlik Komisyonu" diye bilinen ve Para Kredi Kuruluşunun 88/1 sayılı tebliğinin 43. sırasındaki mamuller için yapılacak ödemelerin yüksek tutulmasının nedenlerini ve söz konusu tebliğden kimlerin yararlandığını tespit etmek amacıyla kurulan 10/38 numaralı Meclis Araştırma Komisyonu çalışmalarını tamamlayarak raporunu hazırladı. Komisyon Başkanı Rize ANAP Milletvekili Şadan Tuzcu, ödemelerin yüksek tutulmasının tebliğe yanlışlıkla girdiğinin ve yanlışlıktan dolayı hiç kimseye ödeme yapılmadığının belirlendiğini söyledi.

Şadan Tuzcu TBMM Bülteni'ne konuyla ilgili bilgi verirken şöyle dedi:

"Para Kredi Kurulu 14.1.1988 tarihinde yaptığı toplantıda bazı ihracat kalemlerinin Para Kredi Kurulundan desteklenmesine karar vermiş ve 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere 16.1.1988 Tarihinde 88/1 Sayılı Tebliği Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe koymuştur.

Bu tebliğe ekli listenin 43 sıra numarasında ayakkabı, bot, çizme ve terlikler için 10 çiftine 50 Dolar, suni deriden, plastikten yapılmış ayakkabı, bot, çizme ve terlikler için 10 çiftine 30 Dolar ödenmesini karar altına almıştır. Daha sonra ilgili makamların bu konuda bir yanlışlık yapıldığını farketmeleri üzerine 19.1.1988 Para Kredi Kurulu yeniden toplanmış ve söz konusu mallara ödenecek destekleme primini yüzde 10 kapsamına almıştır. Başka bir deyişle 88/1 sayılı Tebliğin eki

listenin 10 uncu maddesine 43 sıra numarasındaki malları da dahil etmiştir. Bu durumda bu malların ihracatında Destekleme Fiyat İstikrar Fonundan yapılacak ödemenin, mamüllerin Fob, ihrac bedelinin yüzde 10'u aşamaz hükmü uygulamaya konulmuştur. Para Kredi Kurulunun bu kararı Resmî Gazetenin 26.1.1988 Tarihli nüshasında düzeltme olarak yayımlanmış ve 1.1.1988 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Komisyonumuza düşen görev 88/1 Sayılı Tebliğin yayımlandığı tarih olan 16.1.1988 tarihinde düzeltmenin yapıldığı 26.1.1988 tarihine kadar geçen süre içerisinde hangi firmaların söz konusu mamülü ihrac ettikleri ve herhangi bir haksız kazanç elde edip etmediklerinin tesbit edilmesi olmaktadır.

Komisyonumuz yaptığı çalışmalarda gerekli gördüğü görevlileri komisyona davet etmiş; ilgili dokümanları toplamış, yapılan incelemeler sonunda ilk kararnamede yazılması gereken yüzde 10 kapsamının sehven yazılmadığı ihtimali kuvvet kazanmıştır. Bu hata nedeniyle hiç kimseye yüzde 10 kapsamı aşılarak bir ödeme yapılmadığı, dolayısıyla devletin hiç bir zararı olmadığı belirlenmiştir. Gerçi söz konusu yanlışlık bazı ihracatçılara bu kalemde ihrac yapmayı cazip gösterdiğinden ihracata teşebbüs edenler olmuş ama bunların evrak sahtekarlığı yaptıkları belirlendiğinden ihracat gerçekleşmemiş ve bu kişiler hakkında adli kovuşturma başlamıştır."

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu kuruldu

● TBMM Başkanı Erdem, "İnsan hakları ve temel özgürlükler konusunda çok şey yaptık ama yeterli değil" dedi.

● İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu kurulmasına ilişkin yasa Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. TBMM Danışma Kurulu'nun komisyonun 21 üyeden oluşmasına ilişkin önerisi Genel Kurul'da kabul edildi.

TBMM'de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu kurulmasına ilişkin yasa teklifi Genel Kurul'un 5 Aralık günü birleşiminde kabul edildi. Yasa 8 Aralık günü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Komisyonun kurulmasından büyük bir memnuniyet duyduğunu bildiren TBMM Başkanı Kaya Erdem, "İnsan Hakları ve temel özgürlükler konusunda bugüne kadar çok şeyler yaptık. Ancak bunların yeterli olduğunu söyleyemeyiz." dedi.

Meclis'te daimi bir insan hakları komisyonu kurulmasına ilişkin yasa teklifi ANAP, SHP ve DYP'den İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı, Gümüşhane Milletvekili Ülkü Güney, İstanbul Milletvekili Hasan Fehmi Güneş ve Konya Milletvekili Vefa Tanır tarafından verilmişti. Teklifin Meclis Genel Kurulunda kabul edilmesinden sonra bir açıklama yapan TBMM Başkanı Kaya Erdem, bunun son derece mutlu bir olay olduğunu belirtti ve vatandaşların insan hak ve özgürlükleri konusunda eğitilmesi ve bilgilendirilmesi gerektiğini vurguladı.

(Devamı 11. Sayfada)

ARALIK AYINDA ÇIKAN KANUNLAR

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu

Kanun No: 3686

Kabul Tarihi: 5.12.1990

Bu Kanunun amacı; dünyada ve ülkemizde insan haklarına saygı ve bu konudaki gelişmeleri izlemek suretiyle uygulamaların bu gelişmelere uyumunu sağlamak ve başvuruları incelemek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun kuruluş, görev, yetki, çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

...

2954 Sayılı Kanunun 13 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3687

Kabul Tarihi: 5.12.1990

Bu Kanun ile; Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürünün ücreti yeniden düzenlenmektedir.

...

İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun

Kanun No: 3688

Kabul Tarihi: 5.12.1990

Bu Kanun ile; 1005 Sayılı Kanun Kapsamına girenler ile bunların eşleri ve dul eşlerinin, Genel ve Katma Bütçeli daire ve idarelere ait veya bağlı hastanelerde ücretsiz tedavi edileceği ve bu tedavi kurumlarından ve dışarıdan alacakları ilaç bedellerinin devlet tarafından ödeneceği hükmü getirilmektedir.

...

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No.: 3689

Kabul Tarihi: 15.12.1990

Bu Kanun; Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunlarda değişiklik yapmakta ve bazı had ve miktarların yıllar itibariyle uygulanacak tutarlarının tespitini belli esaslara bağlamakta, vergi tarifesini yeniden düzenlenmekte ve kısmî bir vergi affını içermektedir.

Vergi Usul Kanununda yapılan değişiklikle vergi dairelerine şube açma, ihtisas vergi daireleri ve bölge bilgi işlem merkezleri kurabilme imkânı getirilmektedir.

Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle götürü vergilendirmede her dereceye giren mükellef grubu için belirlenecek safi kazanç tutarları asgarî ücretin belli oranlarına bağlanmakta, götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin gerçek usule geçmelerine esas olan alış ve satış hadleri büyük ölçüde artırılmaktadır. Ayrıca halen uygulanmakta olan gelir vergisi ilk dilimi 8 milyondan 12 milyon liraya yükseltilmekte, bundan sonraki dilimler 12'nin katları olarak belirlenmektedir. Bu arada kalkınmada öncelikli yörelerde çalışan ücretliler için de ayrı bir vergi tarifesini getirilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle ise kooperatiflere bazı kolaylıklar sağlanırken, kalkınmada öncelikli yörelerde faaliyet gösteren imalatçı kurumlara daha düşük oranda kurumlar vergisi uygulanması öngörülmektedir.

GENEL KURUL

Damga Vergisi ve Harçlar Kanununda yapılan değişiklikle motorlu kara taşıtlarının alım ve satımında gösterilecek değerin kasko sigortasına esas olan değerden az olmaması hükmü getirilirken, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna eklenen bir geçici madde ile de vergi cezalarında kısmî bir af öngörülmektedir.

• • •

1991 Malî Yılı Bütçe Kanunu

Kanun No: 3690

Kabul Tarihi: 24.12.1990

Bu kanun, 1991 yılı bütçesine ilişkin kanundur.

• • •

1989 Mali Yılı Kesinhesap Kanunu

Kanun No: 3691

Kabul Tarihi: 24.12.1990

Bu Kanun 1989 malî yılı kesinhesap kanunudur.

• • •

Katma Bütçeli İdareler 1991 Malî Yılı Bütçe Kanunu

Kanun No: 3692

Kabul Tarihi: 24.12.1990

Bu kanun, katma bütçeli idareler 1991 malî yılı bütçesine ilişkin kanundur.

• • •

1989 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu

Kanun No: 3693

Kabul Tarihi: 24.12.1990

Bu Kanun, katma bütçeli idarelere ait kesinhesap kanunudur.

• • •

GÜNDEM DIŞI

4 Aralık 1990 (41. Birleşim)

- Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, Zonguldak maden işçilerinin grevi,
- Bursa HEP Milletvekili Fehmi Işıklar'ın, halen sürmekte olan toplu iş sözleşmesi görüşmelerıyla, uygulanmakta olan grevlere ilişkin konuşmalarına Devlet Bakanı Cemil Çiçek yanıt verdi.

5 Aralık 1990 (42. Birleşim)

- İzmir SHP Milletvekili Erdal İnönü'nün, Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay'ın istifasına,

- Konya DYP Milletvekili Vefa Tanır'ın, genel siyasî duruma ilişkin konuşmalarına Başbakan Yıldırım Akbulut yanıt verdi. SHP Grup Başkanvekili Hasan Fehmi Güneş ile DYP Grup Başkanvekili Vefa Tanır, Başbakan Yıldırım Akbulut'un konuşmasında partilere, Dışişleri Bakanı A. Kurtcebe Alptemoçin de Güneş ve Tanır'ın konuşmalarında Hükümete sataşıldığı iddialarıyla birer konuşma yaptılar.

MECLİS ARAŞTIRMASI

4 Aralık 1990 (41. Birleşim)

- Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in "Kontrgerilla" ile ilgili Meclis Araştırması önergelelerinin gündemin ilk sırasına alınarak birlikte görüşülmesine ilişkin SHP Grubu önerisi yapılan görüşmelerden sonra reddedildi

- Samsun DYP Milletvekili Ali Eser ve 22 arkadaşının baraj projeleri nedeniyle gerçekleştirilen toplu kamulaştırmaların neden olduğu sorunları tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesinin öngörüşmeleri yapıldıktan sonra önerge reddedildi.

Inönü - Demirel buluşmasında ortak görüş:

“Yasama yılı bitmeden seçim kararı alınmalı”

- SHP ve DYP Genel Başkanları Meclis'te yaptıkları görüşmeler sonunda yayınladıkları ortak bildiride "TBMM'den topluca çekilme kararı dahil ülkeyi seçimle demokratik bir çözüme kavuşturmanın bütün gereklerini yerine getireceklerini" açıkladılar.

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ile DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, TBMM'nin erken genel seçim kararı almasını sağlamak amacıyla alınacak önlemleri belirlemek amacıyla aralık ayı içinde iki kez bir araya gelerek görüştüler. SHP ve DYP'nin 26 Aralık günü yayınladıkları ortak bildiride, "TBMM'den topluca çekilme kararı dahil ülkeyi seçimle demokratik bir çözüme kavuşturmanın bütün gereklerinin yerine getirileceği" açıklandı.

SHP ve DYP liderleri erken seçim konusunu görüşmek için önce 12 Aralık günü bir araya geldiler. TBMM'de gerçekleşen görüşme sonunda yayınlanan ortak bildiride, ülkenin içinde bulunduğu bunalımdan ancak erken seçim yoluyla çıkabileceği konusunda liderlerin görüş birliği içinde oldukları ve başlatılan ortak çalışmanın sürdürüleceği duyuruldu.

Liderlerin toplantısından sonra SHP Genel Sekreteri Hikmet Çetin ile DYP Genel Başkan Yardımcısı Hüsamettin Cindoruk'un başkanlıklarında bir çalışma grubu oluşturuldu. Bu çalışma grubu tarafından hazırlanan öneriler genel başkanların 26 Aralık günü yaptıkları ikinci toplantıda değerlendirildi. 26 Aralık günü yine TBMM'de bir araya gelen liderler toplantı sonrasında ortakbir bildiri yayınladılar.

Öncelikle ülkenin içinde bulunduğu sorunların anlatıldığı ortak bildiride, genel başkanların ülkenin ağır sorunları karşısında tek çözümün erken seçim olduğu konusunda görüş birliği içinde oldukları kaydedildi. Hükümetin sorunlar karşısında duyarsız, ilgisiz ve etkisiz olduğu öne

sürülen bildiride Cumhurbaşkanı da eleştirilerek, "Hükümetin yetkileri, yasal olsun ya da olmasın Cumhurbaşkanı tarafından kullanılmaktadır" denildi. Bildiride daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"26 Mart 1989 yerel seçim sonuçlarından sonra Cumhuriyet geleneklerini zorlayarak tek parti seçiciliği içinde Cumhurbaşkanı olan ANAP Genel Başkanı önceki görevini sürdürerek Hükümetin, TBMM'nin ve çoğu kez ANAP Grubunun iradesini hiçe sayan "Tek adam" yönetimini açıkça sergilemektedir. Türkiye'de Parlamenter rejimin temelleri zorlanmakta; ülke kuralı, yasa ve ilkesiz bir anlayışın elinde 'hukukun dışında' yönetilmektedir.

Bu ortak tespitleri gözönünde bulunduran SHP ve DYP, toplumumuzun demokrasiye inanan bütün kurum ve oluşumları, halkın bütününü ile elbirliği içinde ve yasalara özenle bağlı kalarak, ülkemizi demokratik bir çıkışın aydınlığına kavuşturmak kararlılığındadır.

SHP ve DYP bu amaca Parlamenter yöntemle, varmak için ortak çaba harcamaya öncelik vereceklerdir.

Bu süreç içinde, siyasal oluşumlarını, basınımızın, demokratik kitle örgütlerinin, sendikaların yaklaşımları, katılımları ve düşünceleri özenle değerlendirilecek ve sağlanacaktır.

Türkiye bu yasama yılı içinde yeni bir Türkiye Büyük Millet Meclisi-ne ve onun elleriyle gelişecek aydınlık bir geleceğe erişmelidir. Bu yasama yılı sona ermeden TBMM ge-

nel seçim kararı alarak ulusun haklarını da, kendi saygınlığını da özenle korumalıdır. Yüce Meclisin bu darboğazı aşacağına olan güvenimizi sürdürmek istiyoruz.

Gelişmelerin zorunlu kılması ve TBMM içinde tıkanan çözümlerin açılabilmesi halinde, millî egemenliğin kaynağına dönerek gücünü halkın gücüyle çoğaltmak için, 12 Aralık 1990 tarihli ortak bildiride de belirtildiği gibi TBMM'den topluca çekilme kararı dahil ülkeyi seçimle demokratik bir çözüme kavuşturmanın bütün gereklerini yerine getireceklerdir.

SHP ve DYP önümüzdeki günlerin bizi, başka ülkelerin çıkarları için bir savaşa sürüklemeye tehlikesi karşısında, kamuoyunu uyarmayı ve iktidarı durdurmayı muhalefetin en önde gelen sorumluluğu olarak görmektedirler.

SHP ve DYP Genel Başkanları, bu amaçların gerçekleşmesi doğrultusunda dünya ve ülke şartlarındaki gelişmeleri yakından izleyerek ortak olarak yapılacak girişimleri yeniden değerlendirmeyi ve sadece demokratik yöntem ve araçlarla gerçek demokrasinin oluşacağına inançlarını kamuoyu önünde tazelemeyi görev saymaktadırlar."

Çorapçıoğlu, DYP Grup Başkanvekili

Köksal Toptan'ın DYP Genel İdare Kurulu'na seçilmesi nedeniyle boşalan Grup Başkanvekilliğine, 11 Aralık günü yapılan seçim sonucunda Balıkesir Milletvekili Mustafa Çorapçıoğlu getirildi.

TBMM Başkanlığına Aralık ayında gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

- Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Sanayi, Teknoloji ve Ticaret komisyonları)
- 3143 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Sanayi, Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe Komisyonları)

TEKLİF

- İzmir ANAP Milletvekili Işıl Saygın'ın, Gıda Mühendisliği Hakkında Kanun Teklifi (Adalet, Sağlık ve Sosyal İşler ve Sanayi, Teknoloji ve Ticaret Komisyonları)
- Hatay SHP Milletvekili Ali Uyar ve İki Arkadaşının, Hatay'da İkamet Eden, Geçmişte ve Halen Toprak Kiralayanlara Toprak Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları)
- İstanbul SHP Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun İkinci Maddesinin 9. Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları)
- Hatay SHP Milletvekili Öner Miski ve 10 Arkadaşının 1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonu)
- Bolu ANAP Milletvekilleri Kazım Oksay, Seçkin Fırat ve Şamil Kazakoğlu'nun Düzce İli ve Kaynaşlı İlçesi Kurulması Hakkında Kanun Tek-

lifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları)

- Kahramanmaraş DYP Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun 1111 Sayılı Askerlik Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Millî Savunma Komisyonu.)
- Bolu ANAP Milletvekili Nevzat Durukan'ın Kaynaşlı İlçesi ve Düzce İli Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları)

MECLİS ARAŞTIRMASI

- Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu ve 14 arkadaşının Doğu ve Güneydoğu illerindeki "iç göç" olayının nedenlerini tespit etmek ve soruna köklü bir çözüm getirmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi
- İzmir SHP Milletvekili Ahmet Ersin ve 13 arkadaşının, Devletin denetimi dışında, CIA ile işbirliği halinde olan ve Kontrgerilla olarak bilinen gizli NATO örgütünün var olup olmadığı, varsa kuruluşundan beri faaliyetleri hakkında iddiaları açıklığa kavuşturmak amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi
- Antalya SHP Milletvekili Deniz Baykal ve 29 arkadaşının "Özel Harp Dairesi"nin geçmiş faaliyetlerini incelemek ve Kontrgerilla Örgütüne ilişkin iddialara açıklık getirmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi
- Kırklareli SHP Milletvekili İrfan Gürpınar ve 26 arkadaşının Türkiye Taşkömürü Kurumunun içinde bulunduğu zor duruma ve maden işçilerinin sorunlarına köklü çözüm bulmak amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi

(Devamı 11. Sayfada)

DIŞ İLİŞKİLER

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTO MECLİSİ TÜRK GRUBU

Avrupa Konseyi Temsil Edilmeyen Avrupa Ülkeleri Komisyonu toplantısı 7 Aralık'ta, Millî Parlamento ve Halkla İlişkiler Komisyonu toplantısı 10 Aralık'ta, Sosyal Sorunlar ve Sağlık Komisyonu toplantısı 11 Aralık'ta, Göçler, Mülteciler ve Nüfus Komisyonu toplantısı 17 Aralık'ta Paris'te yapıldı. Toplantılara Ankara Milletvekili Eşref Erdem, Ankara Milletvekili Göksel Kalaycıoğlu, Kütahya Milletvekili, Hayrettin Elmas, Samsun Milletvekili Ali Eser ve Sivas Milletvekili Mükerrrem Taşçıoğlu katıldılar.

TÜRKİYE-AT KARMA PARLAMENTO KOMİSYONU

Akdeniz ülkelerinden sorumlu komiser Abel Matutes 6 Aralık'ta Türkiye'yi ziyaret etti. Matutes resmi ziyareti sırasında TBMM Başkanı Kaya Erdem ve Komisyon Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ile görüştü.

KUZAY ATLANTİK ASAMBLESI TÜRK GRUBU

17-18 Aralık günlerinde Avrupa ve Kuzey Amerika arasındaki Savunma ve Güvenlik İşbirliği Alt Komitesi toplantısı Roma'da yapıldı. Toplantıda KAA Türk Grubu Başkanı Zeki Yavuztürk ile İstanbul Milletvekili Sudi Türel katıldılar.

Erdem'in kabulleri

TBMM Başkanı Kaya Erdem 13 Aralık günü İran Dışişleri Bakanı Ali Ekber Velayeti'yi, 14 Aralık günü Dışişleri Bakanı Kurtcebe Alptemoçin'in resmi konuğu olarak Ankara'ya gelen Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Eduard Shevardnadze'yi, 17 Aralık günü de Suud Arabistan Kralı'nın özel temsilcisi Saleh Kamel başkanlığındaki işadamları ve öğretim üyelerini kabul etti.

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu Başkanı TAŞÇIOĞLU:

“Amacımız hür ve demokratik rejimlerin dünya ülkelerinde yaygınlaşmasıdır”

Ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlardan biri de Avrupa Konseyi. Bu sayımızda Avrupa Konseyi ile TBMM’de bulunan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubunu tanıtmak istiyoruz. Bu amaçla Türk Grubu Başkanı Sivas Milletvekili Mükerrerem Taşcıoğlu ile görüştük:

— Sayın Taşcıoğlu, 1988 yılından bu yana Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu’nun başkanısınız. Avrupa Konseyi ne zaman kurulmuştur ve amacı nedir?

— Avrupa Konseyi 1949 yılında kurulmuştur. Türkiye kurucu ülkelerden biridir. 41 yıldır varlığını sürdüren kuruluş insan haklarını temel prensip olarak kabul eder. İnsan hak ve hürriyetlerine dayalı hür ve demokratik rejimlerin dünya ülkelerinde yayılması esas amaçtır.

— Bugün kaç ülke Avrupa Konseyi üyesidir? Üye sayısının artması söz konusu mudur?

— Avrupa Konseyi’nde bugün 24 ülke bulunmaktadır. 24. ülke demokratik rejime yeni geçmiş olan Macaristan’dır. Polonya serbest seçimleri önümüzdeki bahar aylarında yapıldıktan sonra bu ülkenin de 25. üye olarak kabulü şartlı olarak onaylanmıştır. Hemen arkasından ilk fırsatta Çekoslovakya üyeliğe kabul edilecek, bunu muhtemelen Doğu Avrupa ülkeleri izleyecektir. Böylece Atlantik’ten Ural’lara kadar bütün Avrupa, ana ilke olan hür ve demokratik seçimlerle seçilmiş ve insan haklarına saygılı bir yönetime kavuşmuş olma şartını yerine getirmek kaydıyla Avrupa Konseyi üyesi olabilecektir.

— Ülkemiz Konsey’de kaç üye ile temsil ediliyor? Türk delegasyonu kimlerden oluşuyor?

— Türkiye Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi’nde 12 milletvekili tarafından temsil ediliyor. Başkanlığını yaptığım Türk delegasyonunda benden başka Tekirdağ ANAP Milletvekili Ali Rifki Atasever, Ankara ANAP milletvekili Göksel Kalaycıoğlu, Kütahya ANAP Milletvekili Mustafa Kalemli, İzmir ANAP Milletvekili Kemal Kerhan, Sivas ANAP Milletvekili Yılmaz Altuğ, Ankara ANAP Milletvekili Ercan Vuralhan, İstanbul ANAP Milletvekili Hayrettin Elmas, Ankara SHP Milletvekili Eşref Erdem, İstanbul SHP Milletvekili İsmail Cem, Samsun DYP Milletvekilleri Ali Eser ve İrfan Demiralp bulunuyor.

— Konsey üyesi parlamenterler buradaki faaliyetlerini ne şekilde sürdürüyorlar?

— Üyeler hangi ülkeden gelmiş ve hangi partiden seçilmiş olurlarsa olsunlar statü içinde hepsi “Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi” üyesidir. Bir başka deyişle orada ait olduğu ülkenin temsilcisi olmayıp bu meclisin üyesidirler ve şahıslarını temsil ederler. Bunun içindir ki 300 kişilik mecliste ülke sıralamasıyla değil alfabetik sırayla otururlar. İleri sürdükleri görüş ve düşünceler şahısları adınadır, hükümetleri temsil etmezler. Hükümetleri temsil görevi Avrupa Konseyi nezdindeki bir büyükelçi tarafından yerine getirilir. Bu arada üyeler mensup oldukları partilerin görüşleri doğrultusunda Konsey içinde bulunan siyasi eğilimlere ait gruplarda üyedirler. Bizim grubumuzdaki ANAP’lı üyeler Avrupa Demokratlar Grubunda, SHP’li üyeler Sosyalist Grup’ta, DYP’li üyeler ise Liberal Grupta yer almışlardır. Öte yandan her üye Konsey içindeki komisyonlardan en az birinde üyedir ve

takriben ayda bir kez bu komisyon toplantılarına katılır.

— Bu komisyonların çalışma biçimi hakkında bilgi verir misiniz? Komisyon kararlarının niteliği nedir, yaptırım gücü var mıdır?

— Avrupa Konseyi’ndeki çalışmaların esas ağırlığı bu komisyonlardadır. Komisyonlara konular üyeler tarafından getirilir. Tartışılan bir konu ya reddedilir ya da bir karar tasarısı halinde genel kurula sevk edilir.

Milli meclislerimizdeki işleyiş burada da vardır. Çalışmalar detaylara giren bir içtüzükle yürütülmektedir. Buna göre genel kurula gelen bir komisyon kararı yılda iki kez yapılan genel kurul toplantılarında ya kabul edilir ya da reddedilir. Kabul edilen karar tasarıları konsey kararı olarak ilan edilir. Bu kararlar tavsiye niteliğindedir ve her ülkenin ilgili bakanı veya bunlara vekalet eden konsey nezdindeki büyükelçilerin toplantısına gönderilir. İşte bu toplantılarda alınacak kararlar hükümetleri yükümlü kılar. Dolayısıyla Avrupa Konseyi’nden hükümetlere doğru bir “yürütme” imkânı sağlanmış olur. Bu sağlanamamış olsa bile dünya kamuoyunda en azından bir konu açıklığa kavuşur ki bu da son derece önemlidir.

— Ülkemizin Avrupa Konseyi içindeki yeri nedir? Konsey gündeminde bulunan ve Türkiye’yi yakından ilgilendiren konular nelerdir?

— Türkiye’nin zaman zaman demokrasiyi askıya almış olması Avrupa Konseyi’nce iyi karşılanmamıştır. Gene Türkiye ile ilgili içten ve dıştan yapılan şikayetler çok yakından takip edilmekte ve genel kurulda ele alınmaktadır. Türkiye’nin şu anda ilgili olduğu ve üzerinde çeşitli yerlerde tartışılan konular arasında şunları sayabiliriz:

Türkiye’de insan haklarının uygulanması, Türkiye’de işkence iddiaları, Türkiye’de fikir ve düşünce özgürlüğüne ait kısıtlamaların olup olmadığı, Kürtlere yönelik bazı davranışların olup olmadığı, Irak’tan ülkemize sığınmış olan 30 bin civarındaki peşmergenin yaşantısının iyileştirilmesi, bunlara ve çocuklarına eğitim imkânları sağlanması ve bunların mülteci olarak kabul edilmesi, Kıbrıs sorunu gibi konular.

ERDEM: “Demokrasi, halkın parlamentoya güvendiği yerde vardır”

TBMM Başkanı Kaya Erdem, millet olarak demokrasiyi korumada gösterilen özen ve sabrı takdirle karşıladığını belirterek, “Unutmayalım ki, demokrasi, halkın parlamentoya güveninin var olduğu yerde vardır.” dedi. Devlete hakim olan veya hakim olduğunu düşünen güçlerin, meseleleri yalnız kendilerinin çözebileceği fikrini vatandaşlara benimsetmeye çalışmamalarını isteyen Erdem, anayasaya göre egemenliğin kullanımında pay sahibi kılınmış olan yasama, yürütme ve yargı organlarının, görev ve yetkilerine hassasiyetle ve kıskançlıkla sahip çıkmaları gerektiğini söyledi.

Erdem, yeni yıl dolayısıyla yayınladığı mesajda şu görüşlere yer verdi:

“Yeni umutlar ve hedeflerle bir yıla daha başlarken, geride bıraktığımız 1990'da ülkemizde ve dünyada gelişen olayları sağduyunuzla bir kez daha değerlendirmenizi dilerim.

Körfez krizinin bölgede ve tüm dünyamızda barışı tehdit eden boyutlara ulaştığı şu günlerde, Türkiye barışın sürdürülmesinde yoğun çabalar sergilerken, barışı tehlikeye sokan ve uluslararası anlaşmalarla tanınmış bir hükümlanlık hakkını ihlâl eden bir eyleme karşı seyirci kalmamız elbette düşünülemez.

Ancak milletçe şunu bilmekteyiz ki, ülkemize yönelik bir saldırı olmadıkça Türk Milleti savaştırmamalıdır. Bir savaşın meydana gelmesi yolunda arzu ve telkinlerde bulunmamalıdır. Çağlar boyunca savaştan kaçmamış bir milletin insancıl ve barışçı dış politikası çekingenlik olarak adlandırılmamalı ve Atatürk'ün “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh” ilkesi temeline dayanan dış politikadan sapılmamalıdır.

Geçen bir yıl içinde millet olarak demokrasiyi korumada gösterilen özen ve sabrı takdirle kaşılyorum. Unutmayalım ki, demokrasi, halkın parlamentoya güveninin var olduğu yerde vardır. Demokrasi, kamu hayatını ilgilendiren meselelere parlamentonun bir çözüm üreteceği inancı vatandaşta yer ettiği zaman vardır. Milletvekillerinin ve devleti

oluşturan kurum ve makamların sorumluluğu, bu inanç ve güveni vatandaş vicdanında oluşturmaktır.

Demokrasi, iktidarca, yani devlet yönetimine hâkim güçlerce korunup, geliştirilecek bir amaçtır. Devlete hâkim olan veya hâkim olduğunu düşünen güçler, meseleleri yalnız kendilerinin çözebileceği fikrini vatandaşlara benimsetmeye çalışmamalıdır. Bu tür davranışların demokrasiye olan inanç ve güvenini zedelediği tartışılmaz. Bunun geçmişte örneklerine rastlamak mümkündür. Bu nedenlerle, siyasi istikrarın teminatı olan demokrasimizin korunması ve geliştirilmesi için, ilgili tüm kişi ve kuruluşların üzerlerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmeleri gerektiği kanaatindeyim.

İleri demokratik devlet ve toplum düzenlerinde yerleşmiş olan, kendi kendini eleştirebilmek, karşıt görüşleri sabırla dinleyip tahammül edebilmek, hoşgörü, uzlaşma, diyalog gibi demokrasi kültürünü oluşturan geleneklerin ülkemizde de yerleştirilmesi, çoğulcu parlamenter demokrasimizin, sağlıklı gelişip istikrara kavuşması bakımından zorunludur.

Çünkü, bugün artık ülkeler arasındaki ilişkilerin temelini, demokratik değerlere, hukukun üstünlüğüne, insan hakları ve temel özgürlükleri olan ortak bağlılık teşkil etmektedir.

Hızla gelişen dünyamızda; demokratik toplumların iktisadi kalkınmanın devam ve geliştirilmesi, gelir dağılımının iyileştirilmesi, laik eğitim prensiplerinin tüm kurumlarımızda temel ilke olarak benimsenmesi, eğitim ve fırsat eşitliğinin yaratılması vazgeçilmez toplumsal gereklidir. Hükümetlerimize bu hedeflere ulaşmada önemli sorumluluklar düştüğü hepimizce bilinmektedir.

Sosyal ve ekonomik şartların iyileştirilmediği ortamlarda demokrasinin varlığı ve gelişmesi düşünülemez. Çalışma şartlarının iyileştirilmediği ortamlarda insan hakları savunulamaz. İş barışının kurulmadığı bir ortamda siyasi istikrar oluşturamaz. Bütün bunları sağlamak hükümetlerin bir görevidir. Bu görevin

yeni yılda özveriyle yerine getirileceğine inanıyorum.

Çeşitli kereler sizlere üzerinde hassasiyetle durarak vurguladığım gibi, kimse hukukun üstünde değildir. Vatandaş hukukunun, insan hakları ve özgürlüklerinin korunabilmesi için demokrasiye ve Cumhuriyete oluşturan ilkelere sahip çıkmalıyız.

Laiklik, hiç kimseye bir inancın zorla kabul ettirilemeyeceği, kimse inancından ötürü ödüllendirilmeyeceği veya cezalandırılmayacağı bir anlayıştır. Laiklik dinsizlik değildir. Laiklik Türk Milleti'nin çağdaş yaşamının güvencesidir. Demokrasi ile yönetilen yegane islam ülkesi, Türkiye'nin olmasının nedeni, laiklik ilkesini benimsemiş bulunmasından ileri geldiğini hiçbir zaman hafızalarımızdan silmemeliyiz. Atatürk'ün bize emanet ettiği laiklik anlayışının zedelenmesine asla müsaade etmemeliyiz.

Anayasamıza göre egemenliğin kullanımında pay sahibi kılınmış olan yasama, yürütme ve yargı organları görev ve yetkilerine, hassasiyetle ve kıskançlıkla sahip çıkmalıdır. Bu yetkileri birbirine veya Anayasada yer alan müesseselere devretmeleri veya kullandırmaları hatadır. Bu gibi yanlış ve demokrasinin işleyişini engelleyecek tavır ve davranışlara, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin her ne pahasına olursa olsun engel olması şarttır. Bu konuyu sizlerin dikkatine sunmanın tarihi bir görevim olduğu inancındayım.

Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, laik anlayış ve Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda, sapmadan yönetilmesi gereği açıktır. Sorunlarımızı Cumhuriyet düşüncesini oluşturarak değil, o felsefeye sahip çıkarak düzeyde siyasi bilinç kazanarak çözebiliriz. Gelecekte kavuşmamız gereken özlemimiz işte bu olmalıdır.

Bu anlayış ve düşüncelerle hepimizin, yurtdışındaki vatandaşlarımızın ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki soydaşlarımızın yeni yılını içtenlikle kutluyor, esenlik ve barış dolu bir yaşamı gönülden diliyorum.”

1991 MALÎ YILI BÜTÇESİ KABUL EDİLDİ

TBMM Genel Kurulu'nda 10-24 Aralık tarihleri arasında görüşülen ve kabul edilen 1991 mali yılı bütçe kanunu, 1 Ocak 1991'den itibaren yürürlüğe girdi. Bütçe görüşmeleri sırasında konuşan Başbakan Yıldırım Akbulut, ANAP'ın Türkiye'nin çehresini değiştirdiğini söylerken, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ile DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, ülkenin içinde bulunduğu sorunlardan kurtulmasının tek yolunun erken genel seçim olduğunu savundular. Demirel erken seçim için 7 Nisan 1991 tarihini önerdi.

Bütçe görüşmelerinin ilk günü olan 10 Aralık ile son günü olan 24 Aralık'ta siyasi parti liderleri söz alarak görüşlerini dile getirdiler.

AKBULUT'UN KONUŞMASI

Başbakan Yıldırım Akbulut ilk gün bütçenin tümü üzerine yapılan görüşmeler sırasında, hedeflerinin Türk insanını mutluluğa ve refaha kavuşturmak olduğunu belirterek, kendilerinden önceki iktidarların vatan-daşları yokluklara, kıtlıklara ve kuyruklara mahkum ettiklerini söyledi. Bunun bir sistem meselesi olduğunu, şahısları değil sistemi eleştirdiklerini anlatan Akbulut, "ANAP ne yaptı dediğiniz zaman göreceksiniz ki ANAP, Türkiye'nin çehresini değiştirdi." dedi. ANAP'ın Türk siyasi ve ekonomik hayatına damgasını vurduğunu kaydeden Akbulut, bunu silmenin mümkün olmadığını savundu.

Konuşmasında, "Cumhurbaşkanı tüm yetkileri kullanıyor, hükümet devre dışı" şeklindeki eleştirileri de yanıtlayan Başbakan Akbulut, "Hepimiz biliyoruz ki biz parlamenter sistemle idare ediliyoruz ve yine herkes biliyor ki bu parlamenter sistem çift başlıdır." dedi. Anayasanın sekizinci maddesinin, yürütme görev ve yetkisinin Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulunda olduğunu söylediğini kaydeden Akbulut, "Anayasada yazıyor. Hukuk devletinden bahsediyoruz ve bu parlamenter sistemin ve hukukun, Anayasanın organlara vermiş olduğu yetkilerden bahsediyoruz." diye konuştu.

24 Aralık günü yaptığı konuş-

mada ise erken seçim isteklerini yanıtlayan Başbakan, "Erken seçime, demokratik kurallar ve gelenekler içersinde iktidar partisi karar verir, muhalefet değil. Kararı biz veririz. Siz veremezsiniz. Siz, 'Biz, sine-i millete döneceğiz' dediniz. Buyurun sözünüzü tutun, sizin yapacağınız iş budur." şeklinde konuştu.

İNÖNÜ'NÜN KONUŞMASI

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, 10 Aralık günü grubu adına yaptığı konuşmada, hükümeti eleştirerek, "ANAP hükümetlerinin bütçelerinin ne anlama geldiğini artık vatandaşlarımız öğrendi. Bütçede hükümetin ak dediğinin kara çıkacağını herkes biliyor." dedi. Yeni bütçenin rakamlarının büyük ama etki alanının küçük olduğunu savunan İnönü, "Bütçe bir tür ücret ve faiz ödeme fonuna dönüşmüş" dedi.

Konuşmasında Cumhurbaşkanı Özal'ı eleştiren İnönü, şu görüşleri savundu:

"Sayın Özal'ın Cumhurbaşkanı olarak sürekli suçladığı muhalefet, yarınki seçimler sonrasında iktidara gelecek ve o zaman Sayın Özal çok zor durumda kalacak. İşte bu rahatsızlıktan kurtulmak için kendisini Meclisin dışında bir organa tekrar seçtirmek istiyor. Onun için Cumhurbaşkanı halk seçsin diyor. Kişisel egemenliğini devam ettirebilmek için anayasayı o doğrultuda değiştirmek istiyor. Aslında yıllardır pahalılıkla ve işsizlikle bunalmış olan halkın Sayın Özal'ı seçmesi hayaldir."

İnönü içinde bulunulan haksız ve halksız siyasi tablodan kurtuluşun, toplumun nefes almasının ve esenliğe kavuşmasının tek yolunun erken genel seçim kararı alınması olduğunu vurguladı. İnönü, "TBMM, bütün yurttaşlarımızın ülkeyi kaplayan bu beklentilerini yerine getirmekte daha fazla gecikmemelidir. Demokrasielerde, bunalımdan çıkışın tek sağlıklı yöntemi halka gitmektir. Çözümü halkta aramaktır" dedi.

24 Aralık günü de Körfez'e yaptığı gezi hakkında bilgi veren Erdal İnönü, Türkiye'nin barış politikasını desteklemesini ve iktidarın savaş

değil barış yolunda güvence vermesini istedi.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel de bütçe konuşmasında erken genel seçim isteğini tekrarladı. "Millet kendi egemenliğine sahip değilse, o rejime Cumhuriyet demek zordur" diyen Demirel, "Demokrasi tek adamı ve tek adamlığı reddeder. Şahıs ve zümre hakimiyeti, Anayasamızın reddettiği ve suç saydığı hükümlerin başında gelir. Bugün, bu fiil maalesef ika edilmektedir" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın "Milletvekili sayısı 600'e çıkmalı, seçmen yaşı 18'e inmeli ve Cumhurbaşkanı halk seçmeli" şeklindeki görüşlerini hatırlatan Demirel, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bunları yapacak anayasa değişikliği için, yeter sayınız yok öyle mi? İşte 60 arkadaşıyla ben 'kabul' diyoruz. Var mı başka kaçacak bir yeriniz? İşte eksikliğinizi tamamlıyoruz, gelin anayasayı değiştirelim. Ama iş bununla bitmez. Gelin 7 Nisan 1991'de seçim yapalım. Geç olur dersanız 24 veya 31 Mart, erken olur dersanız 5 Mayıs da olabilir. Ama ondan ödeye de gitmeyin. Bu kadar kabadayılık ettiniz. Ayıp olur. Rahat ve telaşsız bir ortamda memleketi seçime götürelim."

Demirel bütçe görüşmelerinin son gününde yaptığı konuşmada da erken seçim isteğini tekrarladı ve "Gelin bugün bütçeyi çıkarır çıkar-maz, bir iki saat daha çalışalım ve bir seçim kararı alalım." dedi.

BÜTÇE 105 TRİLYON

TBMM Genel Kurulunda görüşmelerin tamamlanmasından sonra 105 trilyon 217 milyar 150 milyon liraya bağlanan 1991 malî yılı bütçesi oya sunuldu. 412 üyenin katıldığı oylamada 262 kabul, 139 red oyu kullanıldı. 11 oy geçersiz sayılırken, 27 üye oylamaya katılmadı.

28 Aralık'ta Resmî Gazetede yayınlanan Bütçe Kanunu 1 Ocak 1991'den itibaren yürürlüğe girdi.

KAYA ERDEM

(Baştarafı 2. Sayfada)

gerektiğini belirterek, "Hoşgör, diyalog, uzlaşma, tenkitlere tahammül ve özeleştirme yoksa demokrasinin işlerliği mümkün değildir. Türkiye'de demokrasimizi yerleştirmek ve geliştirmek istiyorsak, ilkokuldan başlayarak bütün öğretim ve eğitim kademelerinde bunları öğretmeliyiz" diye konuştu.

BASIN, İNSAN HAKLARI

Demokratik hayatın temel unsurlarının parlamento, basın ve siyasi partiler olduğunu vurgulayan Erdem, kamuoyunun eğilimini vermesi bakımından basının öneminin büyük olduğunu, bu nedenle basına her zaman doğrudan ve açık bilgiler verilmesi gerektiğini vurguladı.

Erdem, Batı'nın insan hakları ve temel özgürlükleri en üst noktaya koyup, diğer konuları bütün bu hak ve özgürlüklerin sağlanması için araç olarak kabul ettiğini anlatarak, "Biz insan hakları ve temel özgürlükler konusunda sadece mevzuat ve kanunların elverdiği ölçülerini düşünmüyoruz. İşte bu düşünüş tarzı, Batı ile aramızdaki farklılıktır" dedi.

"KAFA YAPIMIZI DEĞİŞTİRMELİYİZ"

İnsan haklarının sadece yasa ve mevzuatlar çerçevesinde halledilemeyeceğini kaydeden Erdem, her şeyden önce bu hak ve özgürlüklerin bütün insanların kafasına yerleştirilmesi gerektiğini söyledi. Erdem, şöyle konuştu:

"Bunun için de her düzeyde eğitime gitmeliyiz. Bugün Batı'da hükümetin bir numaralı görevi, insan hakları ve temel özgürlükleri korumaktır. Batı ile bütünleşmede, her türlü ilişkilerde insan haklarına verilen değer öncelik taşımaktadır. Bu konu üzerinde ciddiyetle durmalıyız.

İşte bu nedenledir ki, TBMM'de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu kanunla kurulmuş bulunmaktadır. Bu konuda adımlarımızı süratle atmamız. Bu değerlere, Batı'nın anladığı anlamda yaklaşmadığımız sürece, Batı ile bütünleşmemiz mümkün değildir. Bir düşünce suçundan dolayı 730 yıl hapse mahkumiyeti, Batı'nın kabul etmesini bekleyemezsiniz. Mevzuatı, kanunları ve kafa yapımızı en kısa zamanda değiştirmeliyiz."

ERTAN CİRELİ

(Baştarafı 2. Sayfada)

1964 yılında memuriyete başladığı Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzman Muaviniği, Hesap Uzmanlığı, Gelirler Genel Müdür Yardımcılığı ve Başyardımcılığı görevlerini müteakip, Kopenhag T.C. Büyükelçiliği Maliye ve Ekonomi Müşaviri olarak yurtdışı görevine atandı.

Yurda dönüşünden sonra Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bakanlık Müşavirliği, Gümrükler Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müşavirliği görevlerinde bulundu.

TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğine atanmadan önce Başbakanlık Müşavirliği görevinde bulunan Ertan Cireli, evli ve iki çocuklu olup, İngilizce biliyor.

İNSAN HAKLARI

(Baştarafı 3. Sayfada)

Bu arada TBMM Danışma Kurulunun komisyonun 21 üyeden oluşmasına ilişkin önerisi de 24 Aralık günü Genel Kurulda kabul edildi. Buna göre, komisyonda ANAP'tan 13, SHP'den 4 ve DYP'den 3 üye görev yapacak. Ayrıca bir bağımsız üye de komisyonda yer alacak. Komisyon başkanlığı ile başkanvekilliklerinden birini ANAP'lı üyeler, diğer başkanvekilliği ile katip üyeliği SHP'li üyeler, sözcülük görevini de DYP'li bir üye sürdürecektir.

İNSAN HAKLARI GÜNÜ

TBMM Başkanı Kaya Erdem 10 Aralık günü İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabul edilisinin 42. yıldönümü nedeniyle yayınladığı mesajda da komisyonun kurulmasına değindi ve insan hakları ve temel özgürlükler konusunda daha yapılması gereken çok şey olduğunu vurguladı. Erdem mesajında şöyle dedi:

"Dünyada güçlü ülkeler arasında barış ve güven rüzgârları eserirken kendi coğrafi bölgemizde, demokratik değerlere, insan hakları ve temel özgürlüklere önem veren ülkelerin çok ilerisinde bulunmamızın en büyük sebebinin, demokratik laik cumhuriyet ilkelerine bağlı olmamızla ilişkili bulunduğunu vurgulamak istiyorum.

Batı ülkeleri ve çağdaş milletlerle bütünleşmemiz, demokratik değerlere, insan hakları ve temel özgürlüklere saygı ilkesi konusunda Anayasamızdaki ve antlaşmalarla kabul ettiğimiz hükümleri tam uygulamak, geliştirmek kamu görevlilerine ve tüm vatandaşlarımıza önemini anlatmak, zihinlerimizdeki yerini çok daha güçlendirmek, diğer bir ifadeyle bilinçlendirmek ve eğitmek mecburiyetinde olduğumuza inanıyorum.

Bu bakımdan, TBMM'de insan hakları ile ilgili gelişmeleri izlemek suretiyle, uygulamaların bunlara uyumunu sağlamak ve bu konuda yapılacak başvuruları incelemek üzere daimi bir 'İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun kurulmuş olmasını, sevindirici ve önemli bir adım olarak görüyorum."

MECLİS ARAŞTIRMASI

(Baştarafı 7. Sayfada)

• Bingöl Bağımsız Milletvekili İlhami Binici ve 23 arkadaşının Bingöl ile Yayladere İlçesi Yavuztaş Köyü'nde 7.12.1990 tarihinde meydana gelen olayla ilgili iddiaların gerçeklik derecesini tespit etmek ve Cumhuriyetimize, Devletimize ve halkımıza yönelik saldırıların kaynağındaki olayları ortaya çıkarmak amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi.

• Diyarbakır HEP Milletvekili Salih Sümer ve 9 arkadaşının, Diyarbakır ili Lice İlçesinde meydana geldiği iddia edilen olayların sorumlularını tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi

GENEL GÖRÜŞME

• Konya DYP Milletvekili Vefa Tanır ve 20 arkadaşının, "Kontrgerilla" hakkındaki iddiaların ne zaman ve kimlerin sorumluluğunda gerçekleştiği konusunda Genel Görüşme açılması önergesi

• Diyarbakır SHP Milletvekili Hikmet Çetin ve 23 Arkadaşının Körfez kriziyle ilgili gelişmeler ve bu konuda izlenen politika konusunda Genel Görüşme açılması önergesi.

TBMM Kütüphanesinde araştırma hizmetleri

Parlamentelerin analiz edilmiş bilgiye olan gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulan Araştırma Servisi 1982'den bu yana hizmet veriyor

Parlamento üyelerinin yasama sürecinde üstlendikleri görevleri en iyi şekilde yerine getirebilmeleri, herşeyden önce güçlü bir enformasyon sistemi ile desteklenmeleri ön koşuluna bağlıdır. Bu gerçekten hareketle, dünyadaki tüm ulusal parlamentolar, kendi yapılarına ve gereksinimlerine uygun olarak, enformasyon merkezleri kurup geliştirmişlerdir. Parlamento üyelerine sağlanan enformasyon hizmetinin önemli bir parçası da araştırma hizmetleridir. Bu hizmet, klasik kütüphane hizmetinin, çağımızda artık yetersiz kalması ve parlamentelerin analiz edilmiş bilgiye olan gereksiniminin bir sonucu olarak doğmuştur.

TBMM Kütüphanesi, dünyadaki gelişmiş ülke parlamentolarındaki uygulamalara paralel olarak 1982 yılında, bünyesinde bir Araştırma Servisi kurmuştur. Halen ekonomi, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve kamu yönetimi alanlarında eğitim görmüş, yabancı dil bilen uzmanların görev yaptığı bu birim, temel olarak TBMM üyelerinin araştırma gereksinimlerini karşılamak üzere faaliyetlerde bulunmaktadır. Servisin yapısı ve uzmanlık alanlarının sayısı henüz tüm üyelerden gelen istekleri karşılamakta arzu edilen düzeye ulaşmış değildir. Ancak Araştırma Servisinin gelişmesi ve uzmanlaşmanın artması, gittikçe daha fazla uzmanlık bilgisine gereksinme duyulmasıyla söz konusu olacaktır.

Araştırma Servisi parlamenter-

leri başlıca iki biçimde enforme etmektedir. Birincisi parlamenterleri önceden enforme etmektir ki bu amaçla güncel gelişmeler izlenerek, çeşitli yayınlarla milletvekillerine duyurulmaya çalışılmaktadır. Bu yayınlardan birisi olan BİLGİ Dergisi, her üç ayda bir, Türkiye'nin veya Dünyanın gündemindeki önemli konuların çeşitli yönleriyle incelendiği, gelişmelerin duyurulduğu bir yayındır. Ayrıca, Araştırma Servisinin çeşitli araştırmaları kitap halinde bastırılarak daha geniş çapta dağıtılmaktadır.

Servisin ikinci faaliyet alanı, parlamenterleri başvuruları üzerine; bir başka deyimle kendilerinden gelen istekler doğrultusunda enforme etmektir. Bu şekilde, Araştırma Servisine gelen sorular 4-5 dakikada yanıtlanabilecek bir istatistiki bilgi olabildiği gibi, bir ay sürececek bir araştırma isteği de olabilmektedir.

TBMM üyeleri isteklerini Araştırma Servisine doğrudan yapabilecekleri gibi, 2387 numaralı telefonla veya kütüphane yöneticileri aracılığı ile de yapabilirler.

Araştırma Servisi, çeşitli ulusal ve uluslararası kuruluşlarla da bağlantı kurarak, gerekli bilgi ve dokümanları sağlama yönünden üyelere yardımcı olmaktadır.

Araştırma faaliyetleri yanında, 1987 yılında başlatılan küpür faaliyetleri kapsamında, Servisin 100'den fazla konuda oluşturduğu gazete küpür dosyaları da milletvekillerinin hizmetine sunulmaktadır.

PERSONEL HABERLERİ

- Kenan Ulkar 18.12.1990'da Ulaştırma Şube Müdürlüğünde şoför olarak,
- Nurcan Şen 25.12.1990'da Özel Kalem Müdürlüğünde memur olarak göreve başladılar.
- İç Hizmetler Müdürlüğünde hademe Hüseyin Kayabaşı 1.12.1990'da yaş haddinden emekli oldu.

TBMM ısı merkezinde doğalgaza dönüldü

TBMM ısı merkezinde 27 Aralık günü düzenlenen törenle kömürlü kazanlardan doğalgaza dönüştürülen ikisi hizmete girdi. Törene TBMM Başkanı Kaya Erdem, TBMM Genel Sekreteri Erdoğan Öcalan, Ankara Anakent Belediye Başkanı Murat Karayalçın ve ilçe belediye başkanları katıldılar.

TBMM

Aylık Bülten

Aralık 1990 Sayı: 4

•

Yayın Yönetmeni

Engin KARAPINAR

•

Yayın Koordinatörü

Arif BİGEÇ

•

Yayın Sorumlusu

Tülay ŞAKRAKER

•

Yayına Hazırlayanlar

Nural AKSEKİ

Sema ÖNDÜR

•

Dizgi - Sayfa Düzeni

Ömer Aydos - Halil Yılmaz

•

Montaj

Ertan Uğur

•

Yayın adresi

Basın ve Halkla İlişkiler Md.lüğü

Telefonlar

1187719-1175100/2436-2440

TBMM Basımevi: Ofset Tesislerinde
hazırlanmış ve basılmıştır.